

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
กับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

Relationship Between Academic Leadership of School Directors and Teachers'
Roles in Proactive Learning Management of Formal Private Schools under
Office of the Private Education Pattani Province

นุรีนา แวดือเร๊ะ¹, พรพนา ศรีสถานนท์²
ปราการ เมธาวีวรรณกุล³ และ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์⁴
Nureena Waedureh¹, Pornpana Srisatanon²
Prakarn Methawiwatkul³ and Suwat Watanawong⁴

สถาบันรัชต์ภาคย์

Rajapark Institute

E-mail: nongfad@windowslive.com

Received July 13, 2023; Revised August 18, 2023; Accepted September 30, 2023

Abstract

The purposes of this research are: 1. to study the level of academic leadership of school directors of formal private schools under the office of the Private Education Pattani Province; 2. to study the level of teachers' role in active learning management; and 3. to study the relationship between the academic leadership of school directors and teachers' role in active learning management. The samples for this research were 200 samples from school directors, school deputy directors, and teachers. The method was stratified sampling, and the research tool was a questionnaire. The data was analyzed using mean, standard deviation, and correlation analysis. The results were as follows: 1. the overall academic leadership of school directors of formal private schools under the office of the Private Education Pattani Province was highly good; 2. the overall teachers' role in active learning management was highly good; and 3. the relationship between the academic leadership of school directors and teachers' role in active learning management had a high level of positive correlation. ($r=0.753$)

Keyword: Academic Leadership; Teachers' Roles; Proactive Learning Management; Office of the Private Education Pattani Province

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 2. ศึกษาบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนเอกชนในระบบ จำนวน 200 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r=0.753$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; บทบาทของครู; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

บทนำ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนแสดงให้เห็นถึงการมีภูมิความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อกระตุ้น แนะนำครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน จนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น สามารถผลิตและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพมากที่สุด ทั้งเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งเป็นกำลังในการพัฒนาชาติต่อไป (Adisiriittikorn & Wongwatkasem, 2021) สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ปฏิบัติงานได้บรรลุ เป้าหมายตามความคาดหวังของหลักสูตรคือ การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริง ของนักเรียน ยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอน การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นการประเมินผลเชิงคุณภาพ เน้นการ ปฏิบัติจริง บูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน (Buathong, 2017)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Proactive Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้มีความเข้าใจในตนเองใช้

สติปัญญาวิเคราะห์สร้างสรรค์ผลงาน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญเพราะ 1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูงในการมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียนและทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ 4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและ ตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็น ความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดรับแนวคิดพหุปัญญา เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตนเอง ส่วนครูผู้สอน ต้องมีความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพ ของผู้เรียน (Office of the Basic Education Commission, 2019)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาเยาวชนไทยมีปัญหาอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้สอนเป็นผู้บรรยายความรู้และผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบไม่มีส่วนร่วมในการเรียน เวลาผู้สอนถามคำถามหรือให้แสดงความคิดเห็นผู้เรียน จะไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ครูไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้ ด้วย ตนเอง ทำให้นักเรียนขาดลักษณะช่างสงสัยและใฝ่หาคำตอบ ผู้เรียนคุ้นเคยชินกับการรับเชื่อฟัง ทำตามและนั่งนิ่ง จึงขาดความคล่องในทักษะการคิดแบบวิทยาศาสตร์ แม้ว่าจะมีการนำเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหา การอ่านออก – เขียนได้ ของนักเรียนหลายแนวทาง ทั้งหน่วยงานทางการศึกษาและจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้สถานศึกษา นำนโยบายไปปฏิบัติ แต่การอ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ก็ยังเป็นปัญหาสำคัญที่ปรากฏในสถานศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งมีคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าหลายพื้นที่ในประเทศ จะเห็นได้ว่าการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้ (Poopantarakoon, 2020) ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายในเรื่องคุณภาพ การจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับบทบาทของครูในการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผล และบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครู โรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 133 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 100 โรงเรียน ซึ่งใช้สูตรของ Yamane (1973) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตด้านเวลา ปีการศึกษา 2565

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง มีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียน มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้มีการประชุมชี้แจงให้ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้จัดให้มีการติดตามช่วยเหลือ ในขั้นตอนการเตรียมการหรือการวางแผนในการจัดทำหลักสูตรกำกับ ติดตามและประเมินผล วิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในหลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง มีความรอบรู้เป็นแหล่งข้อมูลและแนะนำวิธีการสอนให้กับครู ใส่ใจและสนับสนุนครูด้านการสอนอย่างจริงจัง มีการจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบันทึกหลังสอน มีการส่งเสริมแนะนำช่วยเหลือให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ครูใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการสอน มีการประเมินผลและการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนในทุกกระบวนการเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

3. ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง มีการประชุมวางแผนกำหนดวิธีการส่งเสริมและรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษาเพื่อสร้างบรรยากาศทางบวกในการเรียนรู้ มีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมงานวิชาการในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูได้ปรึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมครูและบุคลากรของสถานศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนาทางวิชาชีพสม่ำเสมอและส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4. ด้านการนิเทศและการประเมินผล หมายถึง มีการใช้ทักษะและความรู้ด้านการนิเทศการประเมินผลที่สามารถช่วยเหลือครู ส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจง

ทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการนิเทศ มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการนิเทศ กำหนดแนวปฏิบัติกิจกรรมในการนิเทศ สนับสนุนให้บุคลากรมีการนิเทศตนเองและเพื่อนร่วมงานให้บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนการนิเทศ

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษา ภารกิจของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน และรับผิดชอบแผนงานโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ สื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน มีการฝึก ทักษะกระบวนการคิด มีการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการ บูรณาการสาระต่างๆ เข้าด้วยกัน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ใช้ ทักษะการพูดฟังอ่านคิดและเขียนผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่สนใจ มีแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และประเมินผลการสอน มีการกำกับกระบวนการดำเนินงาน สนับสนุนวิชาการเป็นที่ยอมรับ เอาใจใส่ผู้เรียน ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีทรัพยากร ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสาระและกิจกรรม ที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียน ส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพของการทำงานของครู และความสำเร็จของนักเรียน

3. ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน หมายถึง มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการฝึกผู้เรียนให้รู้จักการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการฝึกทักษะการสื่อสารที่ดีชัดเจน มีการสื่อสารที่สุภาพ รู้จักการวิเคราะห์สถานการณ์ สื่อสารให้มีความมีความกระตือรือร้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เตรียมความพร้อม ทั้งทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม มีการฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้สนทนากันในกลุ่ม มีการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการความสนใจความถนัดของ ตนเอง มีทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย

4. ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึงมีการสร้างบรรยากาศการศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ มีการจัดกิจกรรม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มีการร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่างๆ สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ มีการประเมินผล และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ความช่วยเหลือในทาง

สร้างสรรค์ มีการจัดหา สนับสนุนด้านทรัพยากรวัสดุที่จำเป็น มีความเป็นกันเอง มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยสื่อที่ทันสมัย มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อนในชั้นเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นว่า ภาวะผู้นำกับบทบาทการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครู โรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 133 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 19 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 77 โรงเรียน และขนาดใหญ่ จำนวน 37 โรงเรียน (Office of the Private Education Pattani Province, 2021)

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 100 โรงเรียน วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 14 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 58 โรงเรียน และขนาดใหญ่ จำนวน 28 โรงเรียน โดยจัดเก็บข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 200 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีข้อคำถามทั้งหมด 22 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากตำรา เอกสาร วารสาร
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความครอบคลุม ด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถามและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์และนำไปใช้ (Try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น พบว่าแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .871 – .883 และแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .891 – .908

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยจากงานบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย โดยให้ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 3 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี รายด้านและภาพรวม

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.33	.48	มาก
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.43	.49	มาก
3.	ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	4.41	.51	มาก
4.	ด้านการนิเทศและการประเมินผล	4.32	.50	มาก
รวม		4.38	.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีภาวะผู้นำทางการวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.38$ SD. = .45) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ($\bar{X} = 4.43$ SD. = .49) รองลงมาได้แก่ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ ด้านการนิเทศและการประเมินผลตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี รายด้านและภาพรวม

ด้านที่	บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	$\bar{X}$	SD.	ระดับบทบาท
1.	ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย	4.15	.49	มาก
2.	ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม	4.21	.53	มาก
3.	ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน	4.10	.54	มาก
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.17	.52	มาก

รวม	4.16	.48	มาก
-----	------	-----	-----

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.16$ SD. = .48) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับคะแนนพบว่า ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$ SD. = .53) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.15$ SD. = .49) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.10$ SD. = .54)

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในระบบ		ตัวแปรบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก				ผลรวม (Y)
		Y ₁ ด้าน	Y ₂ ด้าน	Y ₃ ด้าน	Y ₄ ด้าน	
		การวางแผน	การสนับสนุนและ	การสื่อสาร	การสร้าง	
		จัดกิจกรรม	ส่งเสริมการจัด	ที่ชัดเจน	บรรยากาศ	
		ที่หลากหลาย	กิจกรรม		การเรียนรู้	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	X ₁	.597**	.605**	.635**	.630**	.671**
ด้านการจัดการเรียนการสอน	X ₂	.630**	.638**	.623**	.610**	.680**
ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	X ₃	.623**	.585**	.600**	.572**	.647**
ด้านการนิเทศและการประเมินผล	X ₄	.674**	.663**	.699**	.620**	.722**
ผลรวม (X)		.700**	.690**	.708**	.673**	.753**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r_{x,y} = .753^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในภาพรวมพบว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบในทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละด้านเรียงลำดับได้ ดังนี้ ด้านการนิเทศและการประเมินผล ($r_{x_4,y} = .722^{**}$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{x_2,y} = .680^{**}$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($r_{x_1,y} = .671^{**}$) และด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ($r_{x_3,y} = .647^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบภาพรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละด้านเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน ($r_{x,y3} = .708^{**}$) ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ($r_{x,y1} = .700^{**}$) ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม ($r_{x,y2} = .690^{**}$) และด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ($r_{x,y4} = .673^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ใช้ทักษะและมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือแสดงออกอย่างเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน มีแนวคิดการกระทำอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานของครู มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพื่อนำครูให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุผลตามจุดหมาย ผ่านองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ Thaipakdee (2017) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tancharemrut (2020) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด มีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่จากการได้คิดได้ปฏิบัติ ระหว่างการเรียนการสอนไม่เพียงแต่ฟังอย่างเดียว ผู้เรียนจะต้องอ่าน เขียน พูดหรือถามคำถามอภิปรายร่วมกัน ลงมือปฏิบัติจริงและไตร่ตรองสิ่งที่ได้เรียนรู้ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน มุ่งเน้นความสามารถที่จะเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนคติของผู้อื่นและสามารถสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเองมากขึ้น มีความมั่นใจในการเรียนกล้าคิดกล้าแสดงความคิดเห็น โดยใช้บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Sarawanand (2021) ศึกษาพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มเครือข่ายนาจะหลวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .753^{**}$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบได้ใช้ทักษะและมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือแสดงออกอย่างเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน มีแนวความคิดการกระทำอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานของครู มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพื่อนำครูให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุผลตามจุดหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hengyodmak and Eungpuang (2016) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.792 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ร้อยละ 62.8 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thaipakdee (2017) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีความสัมพันธ์ทางบวก

สรุป

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก
2. บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในระดับค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ ควรพัฒนาและนำทักษะความรู้ด้านการนิเทศการประเมินผลช่วยเหลือครู อาจจะใช้วิธีการประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการนิเทศ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการนิเทศ กำหนดแนวปฏิบัติกิจกรรมในการนิเทศ สนับสนุนให้บุคลากรมีการนิเทศตนเอง และเพื่อนร่วมงานให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ รวมถึงจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในตามระยะเวลาตาม ซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่จะขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาและเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ครูได้ขับเคลื่อนงานนิเทศและส่งผลให้นักเรียนได้
2. ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการสื่อสารที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ ควรส่งเสริมให้ครูโรงเรียนเอกชนในระบบพัฒนาในด้านการสื่อสารที่ชัดเจนมากขึ้น ฝึกทักษะการสื่อสารที่ดีชัดเจน เช่น การพูด การเขียน เป็นการสื่อสารที่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจน มีการตรวจสอบหากไม่ถูกต้องมีการแก้ไข เน้นการสื่อสารที่สุภาพ เหมาะสม รู้จักการวิเคราะห์สถานการณ์ สื่อสารในเชิงสร้างสรรค์จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคม ให้ครูฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อาจจะให้มีกิจกรรมแก่นักเรียนได้สนทนาภายในกลุ่ม การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการความสนใจความถนัดของตนเอง

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนจำเป็นต้องมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง และต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อครูซึ่งแสดงออกในลักษณะของการร่วมมือกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การยอมรับซึ่งกันและกัน ตลอดจนสามารถปฏิบัติงานร่วมกันและปฏิบัติงานกับผู้อื่นได้ จะส่งผลให้ครูสามารถพัฒนาบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4 ด้าน ทั้งนี้ เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา บุคลากรในโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

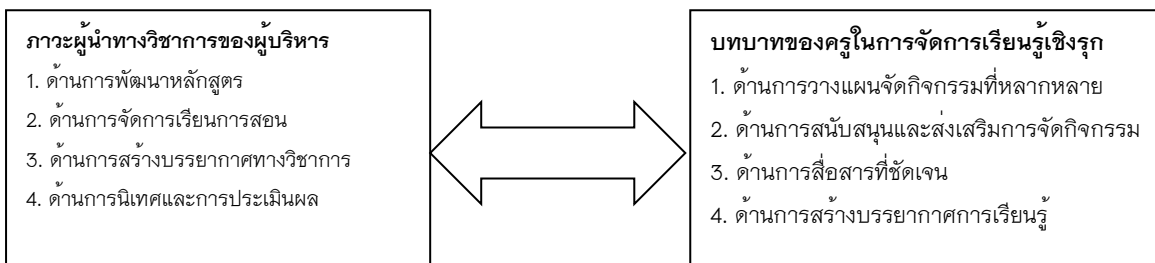
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เช่น สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสังกัดการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

References

- Adisiriittikorn, N., & Wongwatkasem, W. (2021). Administrator roles in educational management quality development of basic schools under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1. In *The 8th National Academic Conference Nakhon Ratchasima College (NMCCON)* (pp. 326–337). Nakhon Ratchasima College.
- Buathong, S. (2017). Measurement and assessment of learning skills in the 21st Century. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 10(2), 1856–1867.
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/101805/78832>
- Hengyodmak M., & Eungpuang, A. (2016). Instructional leadership of school administrators affecting the effectiveness of private school in Buriram. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*, 10(4), 112–118.
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Guidelines for supervision to develop and promote active learning management according to the policy of moderate class, more knowledge*. Ministry of Education
- Office of the Private Education Pattani Province. (2021). *Private education development plan, Pattani Province*. <https://www.opep.go.th/vision>
- Poontanrakoon, C., Watcharasukum, S., Narapongkase, S., Promwiset, T., & Kuno, S. (2020). Factors affecting Thai language illiteracy among Prathom 1 students in Mueang District, Yala Province. In *Thailand-Driven Research & Innovation, 30th National Academic Conference, Thaksin University 2020* (pp. 420–428). Thaksin University.
<http://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yr/6287>
- Sarawanand, C., & Manyanon, S. (2021). The role of school administrators in promoting learning management of teachers in Najaluay network group under the jurisdiction of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5. *Journal of MCU Ubon Review*, 6(3), 223–232. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/247065/170329>
- Tancharemrart, T. (2020). *Instructional leadership of administrator and teacher skill in 21st century in school under the Secondary Educational Service Area Office 8*[Master's thesis, Silpakorn University]. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3249/1/59252310.pdf>
-

- Thaipakdee, N., Phommuangkun, S., & Wongwachirachot, U. (2017). The relationship between principal's academic leadership of school administrators and teaching efficiency of teachers in the regional science schools. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*. 11(2), 90–99. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/view/113596/88286>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.